

Asettamis päätös

15.11.2024

VN/32047/2024
VN/32047/2024-PLM-1

Hallituksen esitys puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Asettaminen

Puolustusministeriö on tänään asettanut hankkeen valmistelemaan ehdotuksen hallituksen esitykseksi puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain ja tarvittaessa siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Toimikausi

15.11.2024-31.12.2025

Tausta

Laki puolustustarvikkeiden viennistä (282/2012) tuli voimaan 30.6.2012. Laissa säädetään puolustustarvikkeiden viennin, siirron, välityksen ja kauttakuljetuksen valvonnasta ja valvontamenetelystä. Lakia on muutettu kerran vuonna 2015 (L745/2014), jolloin lakiin tehtiin uuden turvallisuusselvityslain säätämistä aiheutuneet teknisuonteiset muutokset. Lakiin ei toistaiseksi ole tehty merkittäviä sisällöllisiä päivityksiä. Lain puolustustarvikkeiden viennistä nojalla on toistaiseksi annettu yksi valtioneuvoston asetus puolustustarvikkeiden vientiä koskevan lupaharkinnan yleisistä edellytyksistä (70/2020).

Suhde hallitusohjelmaan

Hankkeella toteutetaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman kirjauksia, joiden mukaan tavoitteena on vahvistaa kotimaisen puolustusteollisuuden toimintaedellytyksiä. Hallitusohjelman mukaisesti hallituskauden aikana tarkastellaan puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain uudistamistarpeet. Jatkossakin Suomi toimii puolustustarvikkeiden vientivalvonnassa kansainvälisten velvoitteidensa sekä kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Suomi ei aseta puolustustarvikkeiden viennille tiukempia kriteereitä kuin keskeiset eurooppalaiset verrokkimaat. Lisäksi edellytetään, että hallituksen vientilupapäätökset ovat johdonmukaisia ja että kerran luvitettujen tuotteiden ylläpito ja päivittäminen hyväksytään lähtökohtaisesti.

Tavoitteet ja tehtävä

Puolustustarvikkeiden viennistä annettuun lakiin tehtäisiin tarpeelliset muutokset, joilla pyritään ajantasaistamaan puolustusteknologian valvontaan ja suojaamiseen liittyvää lainsäädäntöä vastaamaan selkeämmin nykytilaa ja toimintaympäristön vaatimuksia. Ehdotus puolustustarvikkeiden viennistä annetun lain muuttamiseksi laaditaan hallituksen esityksen muotoon.

Valmistelussa on huomioitava neuvoston yhteinen kanta sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä 2008/944/YUTP (8.12.2008) ja sitä koskeva päivitys, joka valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä. Yhteisessä kannassa kuvataan Euroopan unionin jäsenvaltioita velvoittavasti sotilasteknologia- ja puolustustarvikkeiden siirtojen hallinnointia ja rajoittamista koskevat vähimmäisvaatimukset.

Lisäksi hankkeessa selvitetään, onko puolustustarvikkeiden viennistä annetussa laissa huomioitu riittävällä tavalla asekauppasopimuksen velvoitteet.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Kansainvälisten velvoitteiden lisäksi tarkastellaan ainakin soveltamisalan rajauksia, toimivalta- ja ratkaisuoikeuksia, jälleenvientilupia, vienninjälkeisiä tarkastuksia, salassa pidettävien vientilupien päätösprosessia, korkean teknologian turvaamisen huomioimista vientilupaprosessissa, teknisten tarkastusten tarvetta sekä valmistellaan tarvittavat ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi. Ampuma-aseiden ja –tarvikkeiden vientilupien osalta tarkoituksenmukaisinta lupaviranomaista voidaan selvittää ja tehdä tarvittaessa siihen liittyvät ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi.

Hankkeessa voidaan arvioida lisäksi puolustustarvikkeiden vientiä koskevan lupaharkinnan yleisistä edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen (70/2020) mahdolliset muutostarpeet sekä mahdolliset laissa annettuihin asetuksenantovaltuuksiin liittyvät päivitystarpeet.

Hankkeen tavoitteena on osaltaan toteuttaa hallitusohjelman tavoitteita sekä ajantasaistaa ja selkeyttää puolustustarvikkeiden vientiä koskeva lainsäädäntö vastaamaan selkeämmin nykyisiä tarpeita.

Valmistelun organisointi ja sidosryhmien kuuleminen

Hanke toteutetaan virkatyönä puolustusministeriössä. Vastuuvalmistelijana toimii hallitussihteeri Laura Sinisalo, muina valmistelijoina neuvotteleva virkamies Riikka Pitkänen sekä muita puolustusministeriön virkamiehiä. Valmistelun aikana kuullaan puolustusvoimia, ulkoministeriötä, poliisihallitusta ja muita relevantteja tahoja sekä ministeriöitä, joiden hallinnonaloilla on liittymäkohtia hankkeessa käsiteltäviin asioihin. Tarpeen mukaan voidaan kuulla myös muita asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Valtionhallinnon ulkopuoliselle asiantuntijalle voidaan maksaa erillinen palkkio, jonka puolustusministeriö hyväksyy. Muut mahdolliset kustannukset maksetaan puolustusministeriön toimintamomentilta 27.01.01.02.

Yhteyshenkilö

Lisätietoja puolustusministeriössä antaa hallitussihteeri Laura Sinisalo (laura.sinisalo@gov.fi, 029 514 0081).

Toimivalta

Puolustusministeriön työjärjestys 34 §.

Puolustusministeri Antti Häkkänen

Kansliapäällikkö Esa Pulkkinen

Jakelu PLM RO Resurssipoliittinen osasto
 PLM HO Hallintopoliittinen osasto
 PLM RO Materiaaliyksikkö, Riikka Pitkänen
 PLM RO Materiaaliyksikkö, Sinisalo Laura

Tiedoksi PLM PO Puolustuspoliittinen osasto
UM Ulkoministeriö
Pääesikunta
Poliisihallitus
Tulli
SM Sisäministeriö

VN/32047/2024-PLM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: